

Документ за разглеждане в заседание

A9-0393/2023

5.12.2023

ДОКЛАД

съдържащ препоръки към Комисията относно насърчаването на
свободата на научните изследвания в ЕС
(2023/2184(INL))

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

Докладчик: Кристиан Елер

(Право на инициатива – член 47 от Правилника за дейността)

(Вносител на предложението: Кристиан Елер)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,.....	3
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ: ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	10
ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА.....	14
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	15
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	16

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,

съдържащ препоръки към Комисията относно насърчаването на свободата на научните изследвания в ЕС
(2023/2184(INL))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 49 и 56 и член 179, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 12 и 13 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Декларацията от Бон относно свободата на научните изследвания, приета на министерската конференция по въпросите на европейското научноизследователско пространство на 20 октомври 2020 г. в Бон („Декларацията от Бон“),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „Ново ЕНП за научни изследвания и иновации“,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 18 май 2021 г. относно „Глобален подход към научните изследвания и иновациите“, озаглавено „Стратегия на Европа за международното сътрудничество в един променящ се свят“,
- като взе предвид програмата за политиката за европейското научноизследователско пространство, действие 6,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 декември 2020 г. относно Плана за действие за европейската демокрация,
- като взе предвид съображение 72 от Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013¹,
- като взе предвид оценката на европейската добавена стойност от 2023 г. относно насърчаването на свободата на научните изследвания, представена на 18 септември 2023 г. от отдела за европейска добавена стойност пред комисията

¹ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

по промишленост, изследвания и енергетика,

- като взе предвид Министерското комюнике от Рим от 19 ноември 2020 г. на европейските министри, отговарящи за висшето образование, в рамките на европейското пространство за висше образование, и по-специално приложение I относно академичната свобода,
 - като взе предвид становището на SFIC относно прилагането на Декларацията от Бон в рамките на международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите (ERAC-SFIC 1356/21)(2021),
 - като взе предвид препоръката на ЮНЕСКО относно науката и научните изследователи (2017),
 - като взе предвид Препоръката относно статута на преподавателите в областта на висшето образование, приета от Генералната конференция на Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО) на нейната 29-а сесия от 21 октомври до 12 ноември 1997 г.,
 - като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,
 - като взе предвид Международния пакт за икономически, социални и културни права,
 - като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
 - като взе предвид членове 47 и 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид препоръките на Стратегическия форум за международно научно и технологично сътрудничество,
 - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (A9-0393/2023),
- A. като има предвид, че свободата на научните изследвания, която е съществена част на демокрацията и един от съставните елементи на академичната свобода, е подложена на натиск в Съюза и постепенно бива подривана², което се онагледява от факта, че според индекса за академична свобода всички държави членки са имали резултат над 0,85 по индекса през 2008 г., докато през 2022 г. резултатите на някои държави членки са спаднали значително, като най-ниският резултат за 2022 г. е 0,34;
- Б. като има предвид, че ограниченията на свободата на научните изследвания оказват отрицателно въздействие върху икономиката на Съюза, като задушават иновациите, забавят научния прогрес и намаляват конкурентоспособността на Европа в световен мащаб;
- В. като има предвид, че свиването на свободата на научните изследвания допринася

² Проучване на STOA: „Актуално състояние на академичната свобода в държавите – членки на ЕС: преглед на фактическите тенденции и развития“

за изтичане на мозъци, що се отнася до най-добрите изследователи, автоцензура сред академичните среди, по-малко критичен анализ на социалните и политическите въпроси, по-малко междудисциплинарно сътрудничество, по-малко обществени дискусии и дебати;

- Г. като има предвид, че несигурността на работните места засяга неблагоприятно способността на изследователите да се възползват от свободата на научните изследвания; като има предвид, че хиляди изследователи работят с финансиране на проекти за ограничен период от време, чрез индивидуални или проектни безвъзмездни средства за научни изследвания, срочни трудови договори или чрез изпълнение на специфични задачи като самостоятелно заети лица и при несигурни условия на труд и защита на труда;
- Д. като има предвид, че в Декларацията от Бон се съдържа определение за свободата на научните изследвания и се признават отговорностите на правителствата и научноизследователските организации за насърчаване на свободата на научните изследвания;
- Е. като има предвид, че защитата на свободата на научните изследвания гарантира, че научните изследвания допринасят за обществения интерес и за развитието и подобряването на условията на живот на хората;
- Ж. като има предвид, че Декларацията от Бон не съдържа инструменти за прилагане на равнището на ЕС;
- З. като има предвид, че в областта на академичната свобода, включително свободата на научните изследвания, съществува солидна съдебна практика на Европейския съд по правата на човека, която определя редица правни стандарти и принципи за защита и насърчаване на академичната свобода;
- И. като има предвид, че в решението си от 6 октомври 2020 г. по дело С-66/18³ Съдът установи, че унгарският закон за националното висше образование лишава съответните организации от организационната структура, която им е необходима за провеждането на академични изследвания, като така се онагледява свиването на академичната свобода в Унгария;
- Й. като има предвид, че някои законодателни актове на Съюза ограничават свободата на научните изследвания, като подчиняват академичния сектор на режими, предназначени да регулират основно вътрешния пазар;
- К. като има предвид, че председателят на Комисията Урсула Фон дер Лайен, преди да бъде одобрена от Парламента, обеща в политическите насоки за следващата Европейска комисия за периода 2019 – 2024 г. да подкрепя правото на инициатива на Парламента и се ангажира да отговаря със законодателен акт на резолюциите, приети от Парламента и изискващи от Комисията да представи законодателни предложения;

³ Решение на Съда на Европейския съюз от 6 октомври 2020 г., Комисия/Унгария, С-66/18, ECLI:EU:C:2020:792.

1. отново потвърждава ангажимента на Съюза да отстоява основните права, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз, включително правото на свобода на мисълта, съвестта и религията, академичната свобода, както и свободата на научните изследвания във всички научни дисциплини и изкуства;
2. признава основополагащото значение на свободата на научните изследвания за развитието на нашите знания за природни и социални явления, което на свой ред допринася за насърчаване на иновациите, социалния напредък и подобряването на общото благосъстояние на гражданите на Съюза, както в рамките на Съюза, така и извън него, и припомня, че свободата на научните изследвания е универсално право и обществено благо, което следва да се прилага във всички научни дисциплини; подчертава, че в световната конкуренция в областта на научните изследвания, развойната дейност и иновациите свободата на научните изследвания е предпоставка за привличане на ценни кадри с нови конкурентни идеи; изразява съжаление в тази връзка, че Декларацията от Бон не се прилага конкретно на европейско равнище;
3. признава дълбокото въздействие на несигурността по отношение на заетостта върху свободата на научните изследвания, докато в сектора продължава да съществува несигурност; застъпва се за трудовите права на научните изследователи, за укрепването на техните кариери, за стабилни трудови договори и за достъп до всеобхватни системи за социална закрила; счита, че научните изследователи следва да разполагат с качествени работни места, достойни условия на труд, прилично възнаграждение и здравословна работна среда, включително добро равновесие между професионалния и личния живот;
4. подчертава, че равните възможности, по-специално тези, които се стимулират по линия на равенството между половете, са от съществено значение за насърчаване на свободата на научните изследвания, както и за гарантиране, че решенията на различните предизвикателства за постигане на напредък по отношение на устойчивото и справедливо развитие включват разнообразни гледни точки;
5. подчертава особено несигурното положение на изследователите в началото на техния професионален път, както и че за да се увеличи броят им следва да се създадат по-ясни и по-структурирани възможности за кариерно развитие; подчертава, че това следва да се осигури чрез насърчаване на прозрачни процедури за набиране на персонал, без предубеждения, и чрез предоставяне на подходящо социално осигуряване на всички изследователи, включително докторанти, които участват в научноизследователска дейност срещу възнаграждение;
6. отбелязва, че ръководните органи на научноизследователските организации са тези, които определят приоритетите в областта на научните изследвания на тези институции; признава, че случаите на влошаване на състоянието на демокрацията в научноизследователските организации подкопават свободата на научните изследвания; поради това подчертава значението на академичното самоуправление, което следва да включва правото на научните изследователи да имат думата относно управлението на своята научна институция, включително

относно условията на труд в институцията; подчертава, че научните изследователи се ползват с всички права съгласно член 12 от Хартата на основните права на Европейския съюз;

7. счита, че научноизследователските организации следва да бъдат насърчавани, като се зачита изцяло тяхната институционална автономност, да участват в международно сътрудничество за укрепване на двустранните и многостранните отношения, така че да се развие още по-силна научна дипломация, насочена към свободата на научните изследвания и възможните последици в случай на нарушения;
8. настоява, че Съюзът следва да бъде сигурно убежище за всички изследователи, изложени на риск, и следва да създаде европейска схема за стипендии за изследователи, изложени на риск, която да предоставя финансова подкрепа за спешно назначаване на такива изследователи в европейските научноизследователски организации; счита, че тази схема следва също така да бъде механизъм за солидарност в подкрепа на европейските изследователи, които са изправени пред нарушения на тяхната свобода на научните изследвания;
9. признава, в съответствие с Декларацията от Бон, че свободата на научните изследвания означава откритост, обмен, високи постижения, интернационализъм, многообразие, равенство, интегритет, любознателност, отговорност и способност за критична самооценка и че тя е, следователно, стълб на демокрацията;
10. взема под внимание определението за свобода на научните изследвания в приложение II, точка (2) от предложението на Комисията от 13 юли 2023 г. за препоръка на Съвета относно европейска рамка⁴ за привличане и задържане в Европа на талантите в областта на научните изследвания, иновациите и предприемачеството;
11. счита, че свободата на научните изследвания трябва да бъде свързана с отговорността за спазване на най-високите етични стандарти и интегритет в научните изследвания, както и че тя следва да насърчава принципа на отворената наука; подчертава, че интегритетът на научните изследвания изисква прозрачност на финансирането и че свободата на научните изследвания предполага отговорност пред обществото за осигуряването на тази прозрачност; поради това решително подкрепя обичайната практика на прозрачна комуникация относно източниците на финансиране на научноизследователските дейности и призовава научния сектор да запази тази практика;
12. подчертава решаващата роля на правилно разработена и добре прилагана благоприятна рамка за ефективна защита и насърчаване на свободата на научните изследвания в целия Съюз, която да отчита в максимална степен наличната публична подкрепа за улесняване на генерирането, обмена и разпространението на знания като обществено благо и за избягване на всякакъв риск от намеса или подкопаване на независимостта на научните изследвания;
13. подчертава значението на отворените знания, за да се гарантира свободата на

⁴ COM(2023)0436

научните изследвания; призовава за ефективно и прозрачно създаване на знания без изкуствени бариери, които да възпрепятстват достъпа до информацията и нейното разпространение; счита, че споделянето на резултати от научни изследвания с нетърговска цел трябва да бъде защитено от законодателството на Съюза и активно да се насърчава; подчертава, че резултатите от научни изследвания, финансирани с публични средства, ще бъдат публикувани в академични списания със свободен достъп и ще могат да се използват от всички по леснодостъпен начин;

14. изразява загриженост относно неотдавнашното отстъпление от това основно право в Съюза, което е от съществено значение за политическата свобода и социалното участие и което заплашва да се превърне в пречка за развитието на функциониращо и конкурентоспособно европейско научноизследователско пространство (ЕНП);
15. отбелязва, че в съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „Ново ЕНП за научни изследвания и иновации“, се потвърждава, че завършването на ЕНП изисква пълно зачитане на свободата на научните изследвания, което включва, но не се ограничава до ненамеса в научноизследователските програми, институционална автономност и подходящо финансиране, както и средствата, необходими за разпространение на резултатите от научните изследвания;
16. изразява дълбока загриженост, че въпреки силните думи в посоченото съобщение, Комисията не успява да използва законовите си правомощия, за да защити тази свобода в Съюза; отново потвърждава ангажимента на Съюза да отстоява основните права, включително правото на свобода на мисълта, съвестта и религията, академичната свобода, както и свободата на научните изследвания и изкуствата, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз; изразява дълбока загриженост относно факта, че свободата на научните изследвания е подложена на натиск, целящ придържане към нравствени и политически резерви;
17. настоятелно призовава Комисията да предприеме всички мерки в рамките на своите правомощия, за да защитава и насърчава свободата на научните изследвания в Съюза и за да гарантира, че етиката и интегритетът на научните изследвания не са застрашени, включително като използва законовите си правомощия за предотвратяване на всяко по-нататъшно отстъпление от това основно право; призовава Комисията да насърчава и финансира активно научния плурализъм, като подкрепя проекти от целия спектър на научните изследвания;
18. призовава държавите членки да зачитат и подкрепят изцяло свободата на научните изследвания и да гарантират, че всякакви мерки, предприети в името на обществен интерес, не налагат необосновани ограничения на свободата на научните изследвания, а именно мерки в интерес на националната сигурност, териториалната цялост или обществената безопасност, за предотвратяването на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, за предотвратяване на разкриването на информация, получена доверително, или за гарантиране на авторитета и безпристрастността на правосъдието;

19. подчертава, че завършването на ЕНП изисква надлежно зачитане и активно насърчаване на свободата на научните изследвания в целия Съюз, и счита, че всеки опит за подкопаване на тази свобода или неспособността да бъде активно насърчена има отрицателно въздействие върху развитието на конкурентоспособно и иновативно ЕНП; призовава държавите членки и Комисията да предоставят допълнителни правомощия на научноизследователската общност по отношение на достъпа, използването и разпространението на всякаква информация, която е от значение за нейната дейност, включително чрез използване на цифрови инструменти с отворен код;
20. изразява загриженост, че Комисията не използва законовите си правомощия съгласно Договорите, за да защитава свободата на научните изследвания като едно от основните права на гражданите на Съюза, което представлява сериозно отклонение от нейната отговорност да поддържа принципите на правовата държава в Съюза, и призовава Комисията да предприеме незабавни действия за коригиране на това положение;
21. призовава Европейския съвет да подкрепи защитата и насърчаването на свободата на научните изследвания и да гарантира, че това основно право се зачита надлежно във всички държави членки;
22. призовава за признаване на необходимостта от мобилизиране на допълнителни публични средства, за да се финансират независими научни изследвания при избягване на неправомерна намеса, която би могла да определи техните цели или да повлияе на методите или резултатите;
23. призовава Комисията и държавите членки да насърчават обществената осведоменост за значението на свободата на научните изследвания чрез образование, информиране на обществеността и подкрепа за научната журналистика;
24. изисква от Комисията да представи, въз основа на член 182, параграф 5, във връзка с член 179, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, предложение за законодателен акт относно свободата на научните изследвания в съответствие с принципите и целите, изложени в приложението, за да се гарантира, защитава и насърчава тази свобода на равнището на научноизследователските организации и изследователите през цялата им професионална кариера;
25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и приложените към нея препоръки на Комисията и на Съвета, както и на националните парламенти.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ: ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Определяне на свободата на научните изследвания

1. Свободата на научните изследвания е съставен елемент на академичната свобода и научния интегритет в Европа, като същевременно има и самостоятелна стойност, както е видно от конкретното позоваване в член 13 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
2. Свободата на научните изследвания предоставя права на отделните научни изследователи, права и задължения на научноизследователските организации, както и задължения на публичните органи.
3. Упражняването на свободата на научните изследвания, доколкото е съпроводено от задължения и отговорности, може да бъде обусловено от процедури, условия, ограничения или санкции, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност и на териториалната цялост, с цел предотвратяването на безредици или престъпления, защитата на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, с цел предотвратяване на разкриването на информация, получена доверително, или гарантиране на авторитета и безпристрастността на правосъдието.

Свободата на научните изследвания може също така да бъде ограничена в резултат на специфични научноизследователски обстоятелства или оперативни ограничения. Свободата на научните изследвания трябва да бъде внимателно балансирана с други законни интереси, като например получаването на законни конкурентни предимства и защитата на интелектуалната собственост. Тези ограничения обаче не следва да противоречат на признатите етични принципи и практики, към които изследователите трябва да се придържат.

4. Предложението следва да се основава на определението за свобода на научните изследвания в Декларацията от Бон и на точка 2 от приложение II към предложението за препоръка на Съвета относно европейска рамка за привличане и задържане в Европа на талантите в областта на научните изследвания, иновациите и предприемачеството.

Свобода на научните изследвания

5. Научните изследователи следва да бъдат дефинирани в широк смисъл в съответствие с предложението за препоръка на Съвета относно европейска рамка за привличане и задържане в Европа на талантите в областта на научните изследвания, иновациите и предприемачеството.
6. Свободата на научните изследвания включва правото на отделните изследователи свободно да формулират изследователски въпроси, да избират и разработват теории, да събират емпиричен материал и да използват надеждни научноизследователски методи, да поддържат научен интегритет, да оспорват общоприетите знания, да публикуват и общуват свободно, както и да предлагат

нови идеи и теории и да ги разпространяват свободно.

7. Правата на отделните изследователи включват най-малкото:
 - а) правото на сдружаване в рамките на представителни професионални или академични организации;
 - б) правото на свободен достъп до публична информация, както и правото на достъп до частна информация, необходима за научни цели, което трябва да бъде балансирано с правата на притежателите на информация и естеството/чувствителността на информацията;
 - в) правото на запазване на поверителността на конкретна информация или данни, както и на източника на тази информация или данни, за да се спазят етичните и научните стандарти и да се постигнат научни или други законни цели;
 - г) правото на публикуване, споделяне, разпространение и открито съобщаване, както вътрешно, така и външно, правото на свободно и критично обсъждане на работата и политиката на научноизследователските институции и на резултатите и данните от техните изследвания без страх от репресии;
 - д) правото на свободно формулиране на темите на изследванията, на избор, разработване и събиране на емпиричен материал и на взаимодействие с други изследователи;
8. Отделните изследователи следва да могат да се ползват от тези индивидуални права без страх от репресии.

Права и задължения на научноизследователските организации

9. За да се гарантира свободата на научните изследвания за научните изследователи, научноизследователските организации следва да разполагат с ефективна институционална автономност. Въпреки че институционалната автономност е предпоставка за свободата на научните изследвания за научните изследователи и за самоуправляващия се характер на научните изследвания, тя не е задължително подчинена на правата на изследователите. Тя е необходима не само за защита на свободата на научните изследвания, но и за правилното функциониране на научния сектор. Затова в предложението следва да се постигне разумен баланс, за да се хармонизират индивидуалните права с институционалната автономност.
10. Научноизследователските организации следва да имат свободата да участват в международно сътрудничество.
11. В рамките на институционалната си автономност научноизследователските организации трябва да предвидят прозрачни, справедливи и основани на високи постижения процедури за научноизследователски кариери.
12. За изграждането на институционална автономност следва да се обърне внимание на следните аспекти – организационна автономност, финансова автономност,

автономност на персонала и научна автономност.

13. Институционалната автономност до голяма степен зависи от контекста и може да бъде постигната по много различни начини при различни комбинации от автономност. За да е налице ефективна институционална автономност, не е необходимо да бъдат отчетени еднакво всичките различни аспекти на институционалната автономност. Затова определението за институционална автономност в предложението не следва да бъде статично, а по-скоро да позволява адаптиране към различните национални, регионални и институционални контексти, по-специално като позволява изместване на акцента между различните аспекти на институционалната автономност чрез включване на постепенна, а не бинарна оценка на различните аспекти.
14. Институционалната автономност следва да включва задължение за научноизследователските организации да осигуряват някаква форма на участие на научните изследователи в процеса на вземане на решения.
15. Това включва правото на научноизследователските организации публично да коментират управлението на организацията и системата без страх от репресии, както и отговорността им да установяват култура на открити дебати. Това включва също наличието на ефективни процедури за подаване на сигнали за нарушения с цел защита, в съответствие със стандартите, определени в Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета¹, на лицата, подаващи сигнали за неправомерно поведение, нарушения на академичните стандарти или етичните стандарти, както и наличието на отделни процедури, основани на защитата на неприкосновеността на личния живот и презумпцията за невинност, за разглеждане на сигнализираното неправомерно поведение.

Задължения на правителствата

16. Правителствените органи в държавите членки, на всички равнища на управление, включително институциите, агенциите и органите на Съюза, следва да имат задължението да зачитат, защитават, насърчават и гарантират свободата на научните изследвания, включително институционалната автономност.
17. Зачитане на свободата на научните изследвания означава, че правителствените органи се въздържат от произволна намеса и налагане на неоправдани ограничения на свободата на научните изследвания, както и от активно участие или съучастие в нарушения на това право.
18. Защита на свободата на научните изследвания означава, че правителствените органи са задължени да предприемат активни мерки за защита срещу неправомерната намеса на трети страни в някое от измеренията на свободата на научните изследвания.
19. Гарантиране на свободата на научните изследвания означава, че правителствените органи трябва активно да създават всички предпоставки, необходими за

¹ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

упражняването на всички аспекти на свободата, включително институционална автономност. Това включва политики за устойчиви научноизследователски кариери, които да предоставят качествени работни места на всички етапи на професионалната кариера, както и дългосрочно, надеждно и стабилно институционално финансиране.

20. Насърчаване на свободата на научните изследвания означава, че правителствените органи трябва активно да участват в диалог с трети страни, за да се застъпят за зачитането, защитата и гарантирането на свободата на научните изследвания, и евентуално да се откажат от сътрудничество с трети страни, които не се придържат към същия набор от принципи и ценности.

Общи съображения

21. Законодателното предложение следва да отразява факта, че свободата на научните изследвания трябва да се разглежда всеобхватно, като включва свобода от намеса и осигурява благоприятни рамкови условия. Научните изследвания следва да бъдат свободни от неправомерна правителствена намеса, а за упражняването на свободата на научните изследвания следва да има силна научна общност, както и гражданско общество, отворено към научните знания.

Публичните органи следва да имат отговорността да разследват предполагаеми нарушения на свободата на научните изследвания и да подвеждат под отговорност извършителите на нарушения.

22. Законодателното предложение следва да включва създаването на система за мониторинг с цел докладване на нарушения спрямо научни изследвания, след като бъдат установени.
23. В законодателното предложение следва да бъде отчетен фактът, че макар свободата на научните изследвания да има стойност сама по себе си, в рамките на съвременните университети свободата на научните изследвания е неделима от свободата на преподаване. Това означава, че като се имат предвид правното основание на предложението и основните области на компетентност на Съюза във връзка с научните изследвания, както и при надлежно зачитане на ограничените правомощия на Съюза да приема законодателни актове в областта на образованието, предложението следва да има за цел да осигури защита за вътрешното разпространение във възможно най-пълен обхват.
24. Предложеният акт следва да бъде правно обвързващ в целия Съюз. Целта на предложението следва да бъде да се създаде правна рамка, която да предлага достатъчна гъвкавост за балансиране на правата и задълженията във всеки отделен случай и да може да се прилага в целия Съюз въпреки голямото разнообразие в националните и регионалните научноизследователски системи. То следва да създаде отправна точка за разработване на минимални правни стандарти за свободата на научните изследвания чрез съдебната практика на европейските съдилища, включително Съда на Европейския съюз.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът декларира, че в хода на изготвяне на доклада до приемането му в комисия е получена информация от следните субекти или лица:

Субект и/или лице:
Европейска асоциация на университетите
Лига на европейските научноизследователски университети
Конференция на европейските училища за специализирано образование в областта на техническите науки и научните изследвания
Гилдия на европейските научноизследователски университети
Scholars At Risk (международна мрежа в областта на академичната свобода „Учени, изложени на риск“)
Евродок (Европейски съвет за докторанти и младши изследователи)
Фондация „Александър фон Хумболт“
Дружество „Фраунхофер“
Международна асоциация на издателите в областта на науката, техниката и медицината
Германска фондация за научни изследвания
Frontiers Media SA
Федерация на европейските издатели
Група „Коимбра“
Международна федерация на библиотечните асоциации и институции
RELX
ScienceEurope
Германска национална академия на науките „Леополдина“
Конференция на ректорите от Германия
All European Academies (Европейска федерация на академиите на науките и хуманитарните науки)
Wissenschaftsrat (Германски съвет на науките и хуманитарните науки)
Проф. Ливиу Матей (лично качество)
Макс Веглер (лично качество)

Списъкът по-горе е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.11.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 43 -: 3 0: 8
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Nicola Beer, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Iskra Mihaylova, Angelika Niebler, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Clara Ponsatí Obiols, Sara Skyttedal, Maria Spyragi, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Paolo Borchia, Marc Botenga, Damien Carême, Francesca Donato, Matthias Ecke, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Marina Measure, Alin Mituța, Johan Nissinen, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Robert Roos, Massimiliano Salini
Членове, присъствали на окончателното гласуване по член 209, параграф 7 от Правилника за дейността	Carmen Avram, Peter Jahr, Virginie Joron, Ljudmila Novak, Milan Zver

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

43	+
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Peter Jahr, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Milan Zver
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituţa, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Carmen Avram, Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerkovič, Patrizia Toia
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jutta Paulus

3	-
ID	Georg Mayer
NI	Francesca Donato
Verts/ALE	Mikuláš Peksa

8	0
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Robert Roos
ID	Paolo Borchia, Virginie Joron
The Left	Marc Botenga, Marina Measure

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“